

ŁÓDZKA ORKIESTRA SYMFONICZNA

POD PROTEKTORATEM

K. W. v. SCHEIBLERA.

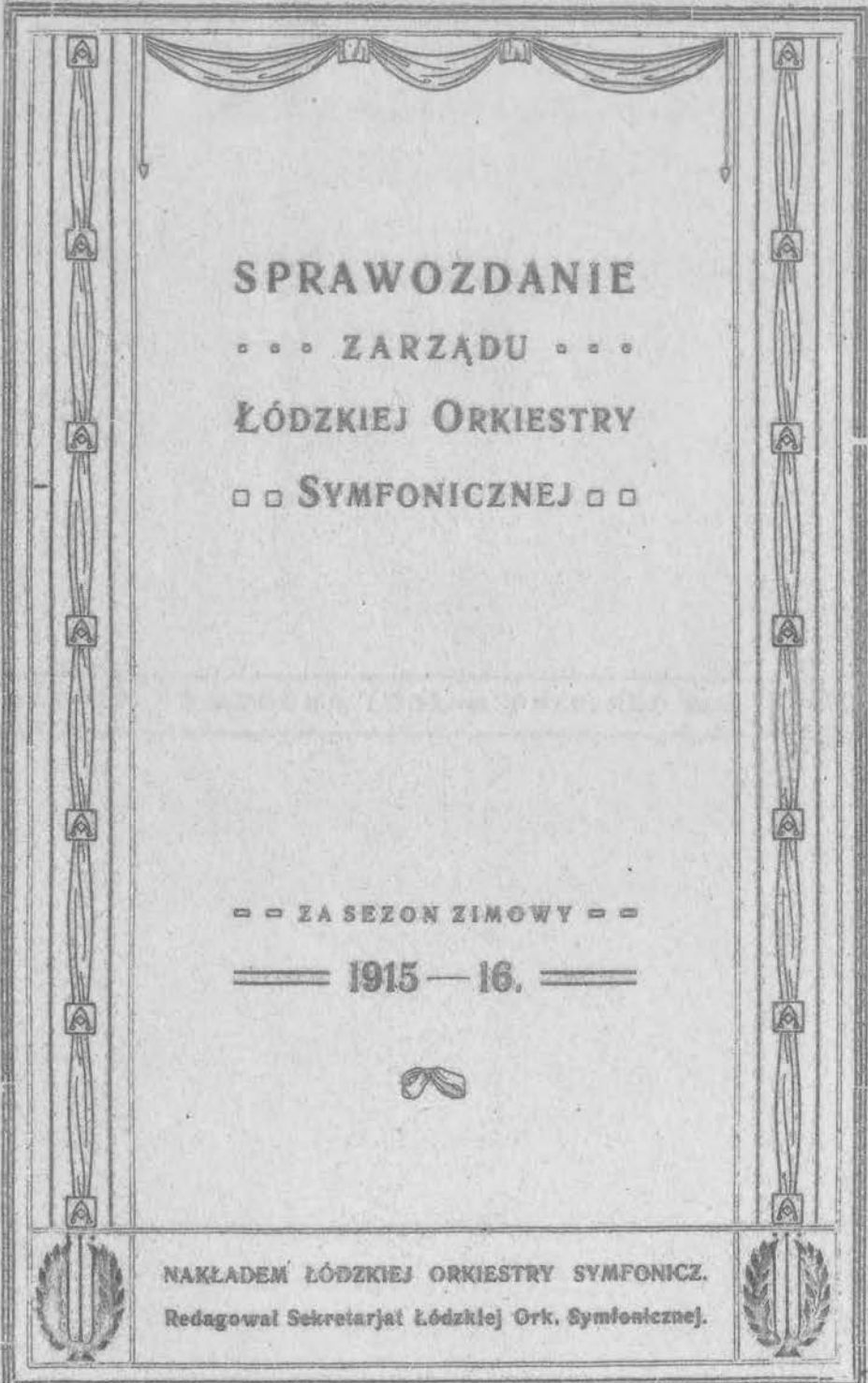
L. O. S.

Rok 1915 — 16.

Barwiński

Trzcianka

SPRAWOZDANIE
• • • ZARZĄDU • • •
ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY
□ □ SYMFONICZNEJ □ □

— — ZA SEZON ZIMOWY — —

==== 1915 — 16. ====

NAKŁADEM ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY SYMFONICZ.
Redagował Sekretarjat Łódzkiej Ork. Symfonicznej.

TŁOCZNIA JANA GRODKA, ŁÓDŹ, ul. PRZEJAZD № 8.

**CZŁONKOWIE Ł. O. S.
ZMARLI w r. 1916.**

MARCELI DZIUBCZYK

ZMARŁ d. 8 STYCZNIA 1916 r.

I.

Wstęp.

Krótki zarys powstania orkiestry.

Rzut oka wstecz.

Gdy na widowni europejskiej zagrzmiąły w roku 1914 pierwsze wystrzały armatnie, zwiastujące początek potężnych i niebywałych dotąd walk narodów, życie społeczne również i naszego miasta skazane zostało z natury rzeczy na raptowny i przymusowy zaścioł. Umilkły warsztaty pracy, wielotysięczne gromady ludzkie wywędrowały z miasta, a pozostałe, pozbawione w lwiej części pracy i zarobków, znalazły się wobec rażny ekonomicznej i niepewnego jutra. W podobnym położeniu znaleźli się i muzycy zawodowi łódzcy, czynni dotąd w kinematografach, teatrach, restauracjach, kawiarniach etc. Muzycy ci, albo całkowicie utracili swe dotychczasowe posady, albo też zmuszeni byli odtąd pracować na warunkach zredukowanej silnie płacy, nie wystarczającej zgoła na opędzenie kosztów utrzymania siebie i swych rodzin. Należało więc stworzyć dla nich placówkę, któraby umożliwiła im znośniejszą egzystencję, zorganizować akcję ratunkową, która, nie posiadając cech jałmużniczych, mogłaby w skuteczny sposób zapobiec szerzącej się wśród muzyków łódzkich nędzy i przyczynić się do złagodzenia ciężkiej walki o byt powszedni.

Pierwsze kroki w tej mierze poczynił znany w szerokich kołach muzycznych naszego miasta p. Aleksander Turner, który pragnął zebrać rozproszonych muzyków, utworzyć z nich orkiestrę i wystąpić z koncertem symfonicznym na rzecz jej członków w ogrodzie Grand-Hotelu. Jednakże akcja ta z różnych powodów spelzła na niczem, a zapowiedziany koncert nie przyszedł do skutku. Dopiero w jakiś czas potem, w styczniu, r. 1915, znaleźli się ludzie, którzy ujęli sprawę zorganizowania orkiestry energicznie w swe dłoń i wspólnymi usiłowaniami potrafili doprowadzić tę akcję do pomyślnych wyników. Byli nimi p.p. Tadeusz Mazurkiewicz, Józef Friedberg i Gottlieb Teschner. W niespełna dwa miesiące prace przygotowawcze zostały ukończone, a już w dniu 17-ym lutego r. 1915, odbył się zapowiedziany i z wielkiem zainteresowaniem oczekiwany koncert symfoniczny w Teatrze Wielkim, pod dyrekcją p. Tadeusza Mazurkiewicza.

Program tego koncertu składał się z następujących utworów:

Część I.

- 1) L. v. Beethoven: — — — Uwertura „Coriolan”.
- 2) J. Svendsen: — — — Poemat symfoniczny „Zorahayda”.
- 3) R. Wagner: — — — Wstęp do op. „Tristan i Izolda”.

Część II.

- 4) B. Kalinnikow: — — — Symfonia G-moll.

Część III.

- 5) R. Wagner: — — — Wstęp do op. „Lohengrin”.
- 6) J. Sibelius: — — — Poemat symfoniczny „Finlandja”.

Wynik koncertu był nadspodziewanie świetny. Publiczność, wypełniająca po brzegi salę Teatru Wielkiego, przyjmowała owacyjnie orkiestrę i jej dyrygenta, a całkowitą sumę, osiągniętą ze sprzedaży biletów i programów, rozdano między muzyków w formie „działów” oraz jednorazowych zapomóg zarówno niektórym członkom orkiestry jak i potrzebującym muzykom, nie wchodzącym w skład tejże i żonom muzyków-rezervistów.

Ta pierwsza udana próba zachęciła organizatorów do dalszej pracy w tym kierunku. Przygodnie zebrana orkiestra nie rozchwiała się, lecz w dalszym ciągu przygotowywała się w lokalu T-stwa śpiew. „Hazormir” do następnych koncertów, które z niesłabnącym powodzeniem odbywały się w przeciągu zimy roku 1915, w odstępach mniej więcej dwutygodniowych w Teatrze Wielkim. (Ogółem 5 koncertów).

Tymczasem sprawą orkiestry i jej dalszym losem żywo zainteresował się przemysłowiec tutejszy p. Karol W. v. Scheibler, który też przyjął zaofiarowany mu mandat Prezesa Honorowego i Protektora orkiestry, oraz przyrzekł jej materialne poparcie. Odtąd był zespołu muzycznego pod nazwą *Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej pod protektoratem p. K. W. v. Scheiblera* został ugruntowany na przyszłość.

Na lato roku 1915 orkiestra przeniosła się do parku Staszica, przy ul. Dzielnej, zaofiarowanego jej bezinteresownie, na skutek starań p. K. v. Scheiblera, przez Komitet Obywatelski m. Łodzi, który uznał w ten sposób zarówno znaczenie kulturalne tej nowopowstałej placówki, jak i doniosłość pomocy materialnej, udzielanej przez tę instytucję swym członkami w czasach przełomowego kryzysu ekonomicznego.

Koncerty w parku Staszica odbywały się cztery razy w tygodniu wraz z piątkowymi koncertami symfonicznymi, przyczem członkowie orkiestry pobierali stałe pensje, nie zaś przypadające im z każdego koncertu „działy”, jak to miało miejsce w poprzedzającym okresie letni sezonie zimowym. Pomimo znacznego poparcia letnich koncertów ze strony publiczności, sezon ten, z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych, zakończył się deficytem w wysokości rb. 2,103 kop. 85, pokrytym całkowicie z prywatnych funduszy p. v. Scheiblera. Oprócz tego pokryto z wpływów sezonu sprawozdawczego sumę rb. 103 kop. 35, jako zaległe pensje niektórych członków orkiestry z okresu letniego. (p. Rozchód).

Właściwa jednak systematyczna działalność Ł. O. S., zakrojona na wielką skalę, rozpoczyna się w sezonie zimowym r. 1915/16.

II.

Cele i działalność Ł. O. S. w sezonie zimowym 1915—16.

Najważniejszą pracą przed rozpoczęciem kampanji zimowej było ponowne zespolenie muzyków, którzy rozbili się podczas sezonu letniego, tworząc dwie konkurujące ze sobą orkiestry: jedną w Helenowie, pod dyrekcją p. Al. Türnera i drugą właściwą Łódzką Orkiestrą Symfoniczną w parku Staszica, pod dyr. p. Tad. Mazurkiewicza. W tym celu wybrany został przez członków Ł. O. S. Zarząd, któremu udało się za pomocą zebrań i odezw wskazać muzykom na ujemne strony wzajemnej konkurencji, przekonać ich o niezbędności wspólnej solidarnej akcji dla tem skuteczniejszego osiągnięcia wspólnych materialnych i artystycznych celów.

W dniu 19-ym września, 1915 roku, odbyło się pierwsze ogólne zebranie organizacyjne muzyków w lokalu składu p. Friedberga, który odtąd stał się takimże dla podobnych zebrań, dla pomieszczenia biura koncertowego Ł. O. S., sprzedaży uprzedniej biletów na koncerty etc. Na wspomnianem zebraniu odczytana została i przyjęta z uznaniem przez obecnych odezwa do muzyków łódzkich, której główne ustępy podajemy poniżej:

„...Jednoczesne istnienie dwóch zespołów orkiestrowych w naszym mieście jest połączone z obopólną krzywdą i szkodą dla tychże orkiestr i wpływa w sposób nader niepożądany i ujemny na byt materialny muzyków oraz na artystyczny poziom wykonania utworów muzycznych, którego słuszenie publiczność nasza wymagać jest w prawie...

„...Niezdrowa konkurencja wśród muzyków, obniżająca stopę zarobkowania miast solidarności i niezachwianej jedności z jednej strony, z drugiej zaś zbyt mała liczba poszczególnie wyspecjalizowanych muzyków, niedostateczna dla dwóch doborowych zespołów orkiestrowych, a wystarczająca w zupełności dla sformowania jednego zespołu, odpowiadającego najwyższym wymaganiom artystycznym, sprawiły, że siły muzyczne, które miasto nasze posiada, nie zostały należycie wykorzystane i że sukces artystyczny i materialny okazał się tylko połowicznym, zamiast niezawodnego i wielkiego, któryby osiągnięty być musiał przy wspólnych i jednolitych dążnościach...

Na powyższych zasadach ukonstytuowana orkiestra, rozpoczęła swą działalność w okresie sprawozdawczym, której wynikiem artystycznym było: 28 koncertów symfonicznych, z których 27 abonamentowych i jeden nieabonamentowy oraz 3 niedzielne Poranki muzyczne.

W układaniu programów koncertowych Zarząd stał się kierować się przewodnią ideą budzenia smaku i zamiłowania do poważnej muzyki wśród publiczności przez możliwie doskonałe odtwarzanie najwybitniejszych utworów muzycznych literatury wszechświatowej. Dobór i urozmaicenie

programów szły w parze z urozmaiceniem w wyborze poszczególnych dyrygentów oraz solistów, co ożywczo wpłynąć miało zarówno na energię odtwórczą orkiestry, jak i na stałe, niesłabnące zainteresowanie się koncertami bywalców i miłośników muzycznych.

Ze usiłowania te zostały uwieńczone w przeważającej większości wypadków zupełnym powodzeniem artystycznym i materialnym, o tem najdosadniej świadczą umieszczone w dalszym ciągu sprawozdania rachunkowe, programy poszczególnych koncertów oraz odgłosy prasy miejscowej.

Jedynie Poranki muzyczne nie znalazły takiego poparcia, na jakie w samym założeniu swem zasługiwały. Poranki te miały bowiem na celu, jak opiewały rozesłane umyślnie w setkach egzemplarzy do wszystkich szkół miejscowych odezwy:

„umożliwić naszej młodzieży szkolnej kształcenie smaku artystycznego i zaznajomienie jej z historią muzyki przez poznanie najwybitniejszych przedstawicieli literatury muzycznej”.

A dalej odezwa głosiła:

„Rzeczony koncert, o pełnym zespole orkiestrowym, składać się będą z dwóch części, przyczem w części pierwszej uwzględnione będą lepsze utwory repertuaru popularnego, zaś druga część poświęcona będzie całkowicie utworom poważniejszym mistrzów muzycznych, którzy w historii muzyki stworzyli epoki i szkoły, począwszy od klasyków i romantyków, a kończąc na neoromantykach i modernistach...”

Nie bacząc na to, że koncerty powyższe zawiodły, niestety, pokładana w nich oczekiwania, Zarząd Ł. O. S. nie wyrzeka się myśli urządzania w przyszłości Poranków dla młodzieży, sądząc, iż idea kształcenia muzycznego związaną jest ściśle z ogólnym rozwojem duchowym naszej młodzieży szkolnej.

Część gospodarczo-finansowa prowadzoną była w okresie sprawozdawczym na zasadach ścisłej współdzielczości członków orkiestry. Po każdym koncercie następowała jego likwidacja, przyczem obecni członkowie Komisji Rewizyjnej, po skontrolowaniu rachunków na zasadzie odnośnych kwitów oryginalnych, podpisami swemi stwierdzali prawidłowość ksiąg rachunkowych oraz wszystkich pozycji wydatków. Czysty zysk wypłacanym bywał każdorazowo w postaci „działu” I-ej lub II-ej kategorii, stosownie do stanowiska, zajmowanego przez danego muzyka w zespole orkiestrowym. Stosunek działów wynosił: 3:2,5.

Doniosłej pomocy materialnej doznała orkiestra ze strony nader licznych abonentów (patrz spis tychże), którzy przez uiszczenie zgóry kwot abonamentowych, bądź za cały sezon, bądź za szereg koncertów, przyczynili się w wielkiej mierze do zasilenia funduszy orkiestry.

W końcu nadmienić należy, że koncerty Ł. O. S. stałe odbywały się w Sali Koncertowej Vogla, gdzie również mieściła się biblioteka orkiestry i skład instrumentów. Tamże odbywały się w sezonie sprawozdawczym próby do koncertów symfonicznych.

Tak więc, dzięki uprzejmości właściciela sali, p. Vogla, orkiestra posiadała niejako do stałej dyspozycji lokal, odpowiadający wymaganiom technicznym wielkiego zespołu orkiestrowego, za co się na tem miejscu p. Voglowi słowo uznania i podziękii należy.

III.

Skład orkiestry.

W sezonie sprawozdawczym Ł. O. S. Hczyta następujących członków:

I-sze skrzypce.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lustig M. Ortenberg Ł. Rosenblat I. 	Fagoty.
<ul style="list-style-type: none"> Chwat M. ✓ Czudnowski A. Goldzweig A. Domankiewicz A. Kantor R. Kantor S. ✓ Klecki P. Lewak I. ✓ Lewak M. Łęczycycki E. Ottówna L. ✓ Pietruszka S. ✓ Spielman J. ✓ Wołkowiczówna H. Zalberg A. Zelazo K. 	Wiolenczele.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bräutigam R. Hilscher K.
	<ul style="list-style-type: none"> Chwat M. ✓ Horak G. Oelhay E. Spielman T. ✓ Tymowski St. Wassercug G. 	Waltornie.
	Kontrabasy.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Barwiński S. ✓ Elsner J. Gust F. ✓ Kolanos P.
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Friedberg G. Seller M. Sternblitz H. Szerman I. ✓ Teschner G. 	Trąby.
II-gie skrzypce.	Flety.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Melodysta W. Skowroński I. ✓ Weinberg (dodat.) Spielman. "
<ul style="list-style-type: none"> Feldman M. ✓ Friedberg J. ✓ Goldberg H. ✓ Itkin G. ✓ Lustig I. ✓ Michalska J. Miller R. ✓ Ptaczyński S. Silberstein P. ✓ Wołkowicz H. ✓ Woronowiecki D. Zeligsonówna R. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ajzenman M. ✓ Chutarski S. ✓ Sternblitz (dodatkowo). 	Trombony.
	Oboje.	<ul style="list-style-type: none"> Dański J. ✓ Kopp D. Podębski M. ✓ Spielman A.
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Goebel J. (dod. Rozek ang.) Primke R. 	Tuby.
	Klarnety.	<ul style="list-style-type: none"> Benke R. Dziubczyk M. (†)
Altówki.	<ul style="list-style-type: none"> Bajgelman Sz. (dodat.) ✓ Makowski A. Meller L. 	Koty i Ksylofon.
<ul style="list-style-type: none"> Bajgelman D. Hilscher L. 	Bas-Klarnet.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krzesiński S. Werbel, Żela i Triangel. Primke R. Rozensaft M. (dodat.)
	<ul style="list-style-type: none"> Schmidt K. 	

IV.

Skład Zarządu Ł. O. S.

W ciągu ubiegłego sezonu Zarząd orkiestry składał

Prezes-Protector p. Karol W. v. Scheibler.

- Pp. Bräutigam Robert (II-gi stały dyrygent).
Friedberg Józef.
Goebel Jan.
Inż. Goldberg Henryk (sekretnarz).
✓ Hocherman Stanisław (gospodarz).
Horak Gustaw.
Itkin G. (bibliotekarz).
Mazurkiewicz Tadeusz (I-szy stały dyrygent).
Ortenberg Ł. (inspektor orkiestry).
Szykier Adam (kasjer).
Tymowski Stefan.

Do Komisji Rewizyjnej powołani zostali z łona Zarządu:

Pp. Goebel Jan, Tymowski Stefan.

Z łona orkiestry:

P. Melodysta W.

Delegatami orkiestry obrani zostali:

Pp. Lewak I., Lustig M. i Kopp D.

Liczba wymienionych delegatów powiększoną została w ciągu sezonu
sprawozdawczego przez dodatkowy wybór

Pp. Hilschera L. i Makowskiego A.

Czynności buchaltera spełniał p. Stanisław Kowalczyk.

Sprzedaż biletów przy kasie Sali Koncertowej powierzoną została
w sposób sprawozdawczym p. J. Derfnerowi.

V.

Zebrania ogólne i posiedzenia Zarządu.

W sezonie sprawozdawczym odbyło się jedno nadzwyczajne zebranie ogólne w dn. 19-ym września, 1915 roku. Było ono zarazem zebraniem organizacyjnym. Wyrażono na niem. votum ufności do wybranego Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej. Ułożono ostateczną listę członków Orkiestry oraz zatwierdzono podany przez Zarząd w ogólnych zarysach plan zamierzonej działalności w sezonie zimowym 1915/16.

Posiedzeń Zarządu Ł. O. S. odbyło się: 16 zwyczajnych, mianowicie: w dn. 26, 27 września, 1915 r., w dn. 3, 10, 20, 31 października, 1915 r., w dn. 10, 16, 25 listopada, 1915 r., w dn. 9, 23, 30 grudnia, 1915 r., w dn. 12, 26 stycznia, 1916 r., w dn. 5, 9 lutego, 1916 r. oraz jedno nadzwyczajne dn. 7 marca, 1916 r.

Na posiedzeniach zwyczajnych zajmowano się sprawdzaniem sprawozdań rachunkowych z poszczególnych koncertów przez obecnych członków Komisji Rewizyjnej, omawianiem kwestji, związanych z urządzaniem dalszych koncertów oraz spraw gospodarczo-finansowych i innych, dotyczących zarządu Orkiestry.

Na posiedzeniu nadzwyczajnem, przy współudziale zaproszonych gości w osobach pp. dyr. Bronisława Szulca z Warszawy i dyr. Aleksandra Turnera roztrząsano kwestję zawarcia kontraktu na sezon letni, r. 1916, pomiędzy Zarządem Ł. O. S., a Zarządem Helenowa. Postanowiono zerwać z dotychczasowym systemem „działowym”, natomiast, opierając się na Jaskawie przyrzeczonem przez Prezesa-Protektora, p. Karola W. v. Scheiblera poparciu materialnem, zawrzeć z muzykami, wchodzącymi w skład letniego zespołu orkiestry, kontrakty, zabezpieczające im przez przeciąg sezonu letniego znośną egzystencję. Gdyby zaś suma, osiągnięta z koncertów letnich w Helenowie, okazała się wyższą od sumy, niezbędnej dla zrealizowania zawartych kontraktów, wówczas powstała nadwyżkę postanowiono wypłacić całkowicie członkomorkiestry w formie dywidendy.

Do dyrygowania koncertami w Helenowie zaproszeni zostali pp. Br. Szulc, Tad. Mazurkiewicz, Al. Turner i Rob. Bräutigam.

Oдноsne protokóły zebrań przechowują się w archiwum orkiestry.

VI.

Biblioteka.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna, jako instytucja, nie posiadająca własnych funduszów, zmuszoną była do korzystania początkowo z istniejących bibliotek miejscowego Tow. śpiewaczego „Hazomir” oraz Tow. muzycznego im. Chopina, lub ze zbiorów prywatnych. Dopiero z biegiem czasu, rezerwowane umyślnie w tym celu drobne odsetki z każdego poszczególnego koncertu, umożliwiły orkiestrze stopniowy zakup nut i stworzenie własnej biblioteki. Również ofiarność niektórych zwolenników orkiestry przyczyniła się do zubożenia istniejących zbiorów.

Należy tu zaznaczyć, że dostarczenia nut do zbiorów orkiestry podjął się bezinteresownie p. Józef Friedberg, ofiarując takowe po cenie kosztu.

Wykaz utworów.

A. nabytych z funduszów Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej.

L. v. Beethoven	Symfonia № 4.
" " " " " " " " " " " "	Symfonia № 9.
Bizet G.	L'Arlésienne, Suita I.
" " " " " " " " " " " "	Roma, Suita № 3.
Berlioz H.	„Symfonia Fantastyczna”.
" " " " " " " " " " " "	Karnawał Rzymski.
" " " " " " " " " " " "	„Symfonia Smutku i Tryumfu”.
Boccherini Z.	Menuet.
Borodin A.	Symfonia № 1.
" " " " " " " " " " " "	Chór z op. „Książę Igor”.
Cherubini M. L.	„Anacreon”, Uwertura.
Cornelius P.	Balwierz z Bagdadu, Uwertura.
Czajkowski P.	Symfonia № 4.
" " " " " " " " " " " "	„Manfred” — Symfonia.
" " " " " " " " " " " "	„Romeo i Julia”, Uwertura.
" " " " " " " " " " " "	„W cerkwi”.
Dworak A.	Symfonia „Z Nowego Świata”.
Debussy C.	Nokturny.
Głazunow A.	Symfonia № 6.
Grieg E.	Suita „Peer Gynt” № 1.
Karłowicz M.	Rapsodia Litewska.
" " " " " " " " " " " "	Odwieczne Pieśni.
Liszt Fr.	Tasso: Lamento e Trionfo, poemat symfoniczny.
" " " " " " " " " " " "	Mazepa.
Litloff H.	„Les Girondistes”, Uwertura.
Mendelssohn F.	Symfonia № 4.
" " " " " " " " " " " "	„Sen nocny letn'ej”, Suita.
Musorgski M.	„Noc na Łysej Górze”.
Mozart W. A.	Uwertura do op. „Flet zacczarowany”.
Reinecke K.	Symfonia Nr. 3.

Rimski-Korsakow N.	„Scheherazade“, Suita symfoniczna.
Shubert Fr.	Symfonia Nr. 7.
Sibelius I.	„Król Kristjan“, Suita.
Smetana Fr.	Uwertura do op. „Sprzed na nar. ezona“.
Volkman R.	Symfonia Nr. 2.
Wagner R.	Uwertura do op. „Śpiewacy Norymberscy“.
„ „ „ „ „	Uwertura do op. „Holender-Tulacz“.
„ „ „ „ „	„Idylla Zygryda“, fragment z op. „Zygryd“.
„ „ „ „ „	„Tristan i Izolda“, Wstęp i śmierć Izoldy.
„ „ „ „ „	„Pożegnanie Wotana i Czar Ognia“, fragm. z op.
„ „ „ „ „	„Walkirja“.
„ „ „ „ „	Uwertura „Faus“.
„ „ „ „ „	Uwertura do op. „Tannhäuser“.
Weber C. M.	„Euryanthe“, Uwertura.
„ „ „ „ „	Uwertura do op. „Wolny strzelec“.

Ogółem utworów: 44.

B. ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-go K. W. v. SCHEIBLERA.

L. v. Beethoven	„Ruiny Aten“, uwertura.
Cherubini M. L.	Muzyka baletowa z „Ali Baba“.
Czajkowski P.	Symfonia Nr. 5.
„ „ „ „ „	Symfonia Nr. 6 („Patetyczna“).
Dohnanyi E.	Walc z bal. „Szal pieretki“.
Glinka M.	„Capriccio brillante“ na tem. „Jota aragonesa“.
Gluck	Ifigenja w Aulis, uwertura.
Liszt Fr.	Les Préludes.
„ „ „ „ „	Rapsodja Węgierska Nr. 1.
„ „ „ „ „	Rapsodja Węgierska Nr. 2.
„ „ „ „ „	Polonez II.
Mendelssohn F.	Marsz wojenny „Athalia“.
Mozart W. A.	Symfonia Nr. 40, G-moll.
Noskowski Z.	„Step“, poemat symfoniczny.
Strauss R.	Walc z op. „Kawaler Róż“.
Strauss J.	Potpourri z op. „Zemsta nietoprcza“.
„ „ „ „ „	Walc „Nad modrym Dunajem“.
Volkman R.	Serenada Nr. 3.
Wagner R.	„Szmer lasu“, fragm. z op. „Zygryd“.
„ „ „ „ „	„Parsifał“ — wstęp.
„ „ „ „ „	„Cwałowanie Walkirj“, fragm. z op. „Walkirja“.
„ „ „ „ „	„Sny“.
„ „ „ „ „	Uwertura do op. „Rienzi“.
„ „ „ „ „	Wstęp do II aktu „Śpiewaków Norymberskich“.
„ „ „ „ „	Fantazja z op. „Lohergrin“.
Wagner-Seidel	Fantazja z op. „Tannhäuser“.

Ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-ną p. *.

Krzyżanowski I.	Melodja, Elegja, Gwot, Finał — na kw. sm.
„ „ „ „ „	Poemat symfoniczny.
Liszt Fr.	Symfonia „Faust“.

Ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-go dyr. Bronisława Szulca.

Bach J. S.	Arja na kw. smyczkowy.
L. v. Beethoven.	Symfonia Nr. 5.
Chopin Fr.	Dwa Polonezy: A-dur i Es-moll.
Czajkowski P.	Walc-Serenada, Elegja — na kw. smycz.
Flotow Fr.	Uwertura do op. „Marta“.
Lehar Fr.	„Syreny“ — walc.
Moniuszko St.	„Dary“ i „Morel“ — solo na trąbkę z tow. ork.
Rossini G.	„Sroka — złodziej“, uwertura.
Suppé Fr.	„Dama Pik“.
Szulc Br.	Humoreska, solo na wiolonczelę z tow. ork.
Waldteufel E.	Ange d'Amour, walc.

Ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-go inż. Henryka Goldberga.

Mozart W. A.	Symfonia Nr. 41 „Jowiszowa“.
„ „ „	Wielka Serenada na instrumenty dęte.

Ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-go Stefana Tymowskiego.

Bayer J.	Walc.
L. v. Beethoven	Marsz żałobny (Odeon, 136a).
„ „	Marcia funebrna op. 26.
„ „	„Egmont“, uwertura.
Czajkowski P.	Andante cantabile na kw. smyczk.
„ „	Marzenie i walc „ „ „
Gillet	„Loin du bal“ „ „ „
Hartoy H.	„Un petit Rien“ „ „ „
Leoncavallo R.	Fantazja z op. „Pajace“.
Mascagni P.	Intermezzo sinfonico z op. „Rycerskość wieśniacza“.
„ „	Wielka fantazja z op. „Rycerskość wieśniacza“.
Millöcker Č.	Marsz.
Moniuszko St.	Mazur z op. „Halka“.
Moor	Serenada na kw. smyczk.
Norden L.	Kołysanka.
Ochs S.	„S'kommt ein Vogel geflogen“, warjacje w stylu dawn. i now. kompozyt.
Rameau J.	Tambourin, na kw. smyczk.]
Saint-Saëns C.	„Danse macabre“.
Schumann R.	a) Pieśń wieczorna. b) Pieśń północna. c) Marzenie
Verdi G.	Potpourri z op. „Troyatore“.
Wagner R.	Kwint. sm. z III aktu „Śpiewaków Norymberskich“.

Ofiarowanych Ł. O. S. przez: W-go Stanisława Hohermana.

L. v. Beethoven.	Symfonia Nr. 2.
Borodin A.	„Młoda“, Finał muz. balet. (instrum. R. Korsakowa).

Ogółem utworów: 65.

VII.

Sprawozdanie z Uroczystości Pamiątkowej ku uczczeniu pierwszej rocznicy istnienia Ł. O. S.

Dzień 17-ty lutego był wysoce znamienym w dziejach Ł. O. S. W dniu tym bowiem upływał rok istnienia orkiestry, powstałej, rzecz można, przygodnie, a która, dzięki nieustannej, wyłożonej pracy na niwie sztuki oraz poparcia ze strony muzykalnej publiczności łódzkiej, wywalczyła sobie w krótkim czasie niezaprzeczone prawo do życia i dalszego rozwoju. Dzień ten Zarząd orkiestry postanowił też uczcić godnie urządzeniem bezpłatnego koncerta wroczystego dla swych abonentów i zwolenników.

Program tej uroczystości, która odbyła się w godzinach popołudniowych w Sali Koncertowej Vogla, był następujący:

Część I.

- 1) Meyerbeer Marsz z op. „Prorok”.
- 2) Rossini Uwertura z op. „Wilhelm Tell”.

wyk. orkiestra pod dyr. p. Roberta Bratłigama.

Część II.

Mowa powitalna, wygłoszona przez członka Zarządu, p. Henryka Goldberga.

Część III.

- 3) R. Wagner Wstęp do op. „Śpiewacy Norymberscy”.
- 4) Czajkowski II część VI-ej Symfonji (Patetycznej): Allegro molto vivace.

wyk. orkiestra pod dyr. p. Tadeusza Mazurkiewicza.

Publiczność, wypełniająca Salę Koncertową po brzegi, huczne i długo niemilkające oklaski, nastrój uroczysty i odświętny — wszystko to było żywym dowodem, że orkiestra zapuściła już głęboko korzenie w głębie społeczno-kulturalnej naszego miasta i że jej dotychczasowa działalność oraz nadzieje, pokładane w niej na przyszłość, żywy oddźwięk w społeczeństwie łódzkim znalazły. Objaw ten znalazł wyraz w przemówieniu powitalnym członka Zarządu, p. Henryka Goldberga, który w te słowa powitał publiczność:

„Wam wszystkim, szanowni zgromadzeni, którzyście od początku założenia naszej orkiestry sympatyzujecie okiem

śledzili za rozwojem stopniowym tej placówki sztuki, wam wszystkim, którym nieobce są głogi i ciernie, bujnie się niekiedy pleniące na drodze, wiodącej ku wymarzonym a umiłowanym ideałom, wam wszystkim tu obecnym i nieobecnym, coście chętną dłońią i gorliwym uczynkiem, żywym zainteresowaniem i tłumnym odwiedzaniem naszych koncertów, dążności nasze i działalność popierali i pomagali nam przeto w osiągnięciu wytkniętych przez nas celów — wam wszystkim należy się dziś nasz specjalny dank i serdeczne „Bóg zapłać!“

„Szczególną podziękę składamy Sz. Preze:owi naszemu, p. K. W. v. Scheiberowi za wzgiędy i uczynną pomoc, któremi nas obdarzał, uznawszy pożyteczność Instytucji, która, służąc ideałom sztuki, krzewiąc kulturę muzyczną wśród naszego społeczeństwa, stała się jednocześnie źródłem, acz skromnym, tem nie mniej wysoce pożądanym zarobków dla naszych muzyków, pozbawionych wskutek wojny najniezależniejszych środków do życia...“

W dalszym toku przemówienia, zaznaczywszy wkrótce zarys powstania orkiestry, oraz całokształt jej dotychczasowej działalności, mówca wyraża przekonanie, że:

„jeżeli ta strawa wykwiłtna stała się dla społeczeństwa naszego niejako potrzebą duchową w czasach obecnych, gdy umysł i duszę przytłacza nam groza przeżywanego wydarzenia, to czemuż wyrzec się nadziei, że później, gdy nawałnica dziejowa przemienie, gdy radośniej się napawać życiem będziemy mogli, że później stanie się ona tem pożądaną, że ożywcze i chłaniające sztuki będzie życiem naszego warunkiem niezbędnym?“

Niechaj powyższe słowa będą odpowiedzią autorowi sprawozdania Komitetu Łódzkiego Tow. Muzycznego za sezon roku 1904/5 (str. 7), który głęboko, acz nieuszuśnie, ubolewa nad tem,

„że zbiorowa dusza Łodzi, miasta naskroś handlowego, śpi i stawia opór w krzewieniu wszystkiego, co wychozi poza ramy życia praktycznego, o czem p. z. konać może liczne wypisywania się członków z Towarzystwa, którzy tem samem składają oczywisty dowód, że potrzeb takich jeszcze nie wyczuwają...“

Również prasa miejscowa stwierdziła z okazji jubileuszu, jedyną tytowność i pożyteczną działalność orkiestry. Tak więc pisze, między innymi, „Gazeta Łódzka“ z dn. 18 II. 1916:

„...W dniu jubileuszu rocznego życzymy z całego serca z szczerą się szczerą mażeń młodej instytucji, która wykazała tak sprawną działalność, że jest prawdziwym wzorem do naśladowania.“

„Wierzymy, że w rozwoju kultury muzycznej, Łódzkiej Orkiestrze Symfonicznej niepoślednią przyjdzie odegrać rolę i chociaż wczoraj obchodziliśmy tylko jednoroczny jubileusz, pamiętać należy, że w czasie wojny lata liczą się podwójnie.“

Jan Grodek.

P. Ign. W-n w „*Kurjerze Łódzkim*” zaznacza, że:

„działalność artystyczna Ł. O. S. wykazała się nader chlubną, szybkim krokiem zmierzającą do wyżyn prawdziwego artyzmu... Młoda ta instytucja muzyczna... pracą własną i swych kierowników w stosunkowo krótkim okresie czasu zdobyła sobie uznanie i sympatię ogółu”, a dalej:

„... Powodzenie, uznanie i sympatja, jaką sobie Ł. O. S. w szerokich kołach naszego społeczeństwa zdobyła — niechaj będą dla niej zachętą do dalszej wytrwałej pracy na polu sztuki — czego jej serdecznie życzymy ad multos annos”.

Po obnie stwierdza p. H. Z-nn w „*Neue Lodzer Zeitung*”, że:

„... das Kriegsorchester hat eminente Fortschritte aufzuweisen, vom 1915 bis 1916 liegt ein Weg fortwährender künstlerischer Entwicklung und emsigen Schaffens“ i przyznaje dalej, że:

„... zwischen den 17. Febr. 1915 und den 17. Februar 1916 ist ein Wunder geschehen. Das Unmögliche ist zum Ereignis, das „Undenkbare“ zur Wirklichkeit geworden... Was uns re Musikfreunde so sehrend erstrebten, hat greifbare Formen angenommen”.

Wreszcie p. H-r w „*Deutsche Lodzer Zeitung*” pisze, co następuje:

„Das Lodzer Sinfonie-Orchester sieht jetzt auf ein einjähriges Bestehen zurück. Ursprünglich nichts weiter als eine Notgründung — wie so viele in dieser Zeit — hat es sich im Laufe des Jahres durch viel Fleiss und Mühe zu einem Orchesterkörper emporgearbeitet, wie man ihn sich in Lodz seit vielen Jahren ersehnte und doch nie träumen liess. Im Frieden eine Stadt von 600,000 Einwohnern, und kein ständiges Orchester, das für ernste Musik in Frage gekommen wäre, — man verhehlt, wie pessimistisch man einer Kriegsgründung unter diesen Umständen gegenüberstand. Aber es gelang, und heute muss anerkannt werden, dass das Orchester, ein anbetacht seines kurzen Bestehens alle nur billigen Wünsche für Lodz erfüllt...”

Powyższe słowa uznania i zachęty utwierdzają Zarząd Ł. O. S. w przekonaniu, że z powziętych na się dobrowolnie obowiązków wywiązał się sumiennie. Licząc na poparcie zwolenników muzycznych i miarodajnych przedawicieli opinii publicznej, Łódzka Orkiestra Symfoniczna, nie ustając w pracy nad sobą, stale i niezłomnie dążyć będzie ku coraz to doskonalszym czynom.

Krzewić wielką muzykę, tę najuniwersalniejszą ze wszystkich sztuk pięknych — oto jej hasło.

VIII. Rachunek przychodu i

PRZYCHÓD

	Rub.	Kop.	Rub.	Kop.	Rub.	Kop.	
Wpływy z koncertów symfonicznych.							
a) dochód z biletów	18899	27					
mutnej { pożyczka z Kasy Abon. 93,67							
{ zwrot raty przez umorzenie długu							
{ W-go K. v. Scheiblera (p. Rozchód) 110,90	204	67					
	18894	70					
b) dochód z programów	425	86	19120	56			
Honorarium L. O. S. za urządzenie Recytalu M. Zadory Mk. 100				58	—		
Honorarium L. O. S. za współdziałanie w kon- certach nieabonament. w d. 19 II. 1916 r.				150	—		
Zwrot podatków, wpłaconych pierwotnie do Magistratu (p. Rozchód)				51	59		
{ Pożyczka z kasy Abonament.				93	67		
p. wydział { Zwrot raty przez umorzenie { długu W-go K. W. v. Scheiblera				110	90	19584 72	
Wpływy z poranków muzycznych.							
Czysty zysk z 2-ich poranków muzycznych wraz z programami				121	77		
Zwrot sumy rb. 50, przeznaczonej pierwotnie na zapomogi (p. Rozchód)				50	—	171 77	
						19756	49

rozchodu za sezon zimowy 1915—16.

ROZCHOD

	Rub.	Kop.	Rub.	Kop.	Rub.	Kop.	
Sala Koncertowa (wynajem lokalu)			1665	—			
Reklama { a. inseraty i druki	611	15					
{ b. afisze wraz z rozkładaniem	321	—	932	15			
Służba: woźni, bileterzy etc.	240	02					
Kasjerzy akordowi	69	—					
Buchalter	119	—					
Materiały piśmienne	78	11					
Przepisywanie nut	84	95	541	08			
Różne:							
1. wynajem fortepianu, pianina, Nieharmo- nii; transport i strojenie	167	—					
2. transport różnych instrum. i przedmiotów (biblioteka p. Szulca, drewno do budowy estrady na IX-tą Sym. etc.)	85	—					
3. reparacja instrumentów	47	—					
4. marki pocztowe, depesze etc.	75	—					
5. Kwiaty, wieniec, dekoracja	168	—					
6. posłańcy, tramwaje, drożki etc.	61	57					
7. różnice kursu, przejazdy w spr. ork. etc.	86	22					
8. komplety biletów (książki biletowe).	45	—					
9. różne drobne wydatki	116	38	851	17			
Splata długu W-go K. W. v. Scheiblera (p. Przychód)			110	90			
Zapomogi (p. wpływy z poranków muz.)			100	—			
Pokrycie zaległych pensji czł. orkiestry z sez. letniego r 1915 w parku Staszica			103	95			
Zakup nut			220	98			
Podatek magistracki (p. Przychód)			254	39			
Honorarium muzyków akordowych	1068	41					
solistów	1989	43 ^o					
dyrygentów (zamiejscowych)	1385	—	4442	84	9221	27	
Wypłacono członkom Ł. O. S. (wraz z miej- scowymi dyryg.) w postaci „działów”:							
a) z koncertów symfonicznych			10368	45			
b) z poranków muzycznych			171	77	10535	22	
*) UWAGA. Sumą powyższą nie objęte zostało ho- norum jednego z solistów, w wysokości Mk. 350, ofiarowane przez p. *.* i zde- ponowane w kase Ł. O. S.							
						1915G	49

Wyszczególnienie wpływów i wydatków z koncertów symfonicznych.

(Podług miesięcy).

Rok.	Miesiąc.	Wpływy.		Wydatki.		Czysty zysk do podz.		Ilość koncert.	
		Rb.	Kop.	Rb.	Kop.	Rb.	Kop.	Abon.	Nieabon.
1915	Październik	1691	61	744	71	946	90	3	—
"	Listopad .	1670	46	527	48	1142	98	3	—
"	Grudzień .	3049	55	1128	02	1921	53	4	—
1916	Styczeń . .	4292	58	1712	12	2580	46	5	—
"	Luty . . .	3189	11	1528	07	1661	04	4	1
"	Marzeń . .	2094	36	1482	45	611	91	4	—
"	Kwiecień .	2300	34	1413	56	886	78	3	—
"	Maj . . .	1296	71	684	85	611	85	1	—
Ogółem		19584	72	9221	27	10363	45	27	1

IX.

Programy Koncertów Symfonicznych Ł. O. S. w sezonie zimowym 1915—16. (Abonamentowych).

I. Koncert Symfoniczny, dn. 7-go października, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

- Część I. 1. L. v. Beethoven Uwertura „Leonora III”.
 2. Z. Noskowski „Step”, poemat symfoniczny.
 3. I. Kryżanowski „Melodja”, na kwintet smyczkowy.
 4. R. Wagner Wstęp do op. „Parsifal”.
- Część II. 5. P. Czajkowski Symfonia № 5.

II. Koncert Symfoniczny, dn. 18-go października, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

Solistka: Stella Birnbaum (śpiew).

- Część I. 1. P. Cornelius Uwertura „Balwierz z Bagdadu”.
 2. I. Kryżanowski „Elegja”, na kwintet smyczkowy.
 3. R. Wagner Wstęp do III-go aktu op. „Lohengrin”.
 4. a) R. Wagner Modlitwa Elzy z op. „Lohengrin”.
 b) St. Montuszo Arja z op. „Hajka”.
 p. St. Birnbaum z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 5. K. Goldmark Symfonia „Wesele wiejskie”.

III. Koncert Symfoniczny, dn. 28-go października, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

Solista: Eli Kochański (wiolonczela).

- Część I. 1. C. M. Weber Uwertura do op. „Oberon”.
 2. J. Svendsen „Zorahayda”, poemat symfoniczny.
 Solo skrzypcowe wyk. koncertmistrz p. M. Lewak.
 3. P. Czajkowski Warjacje na temat „Rococo”.
 p. Eli Kochański z towarzyszeniem orkiestry.
4. a) E. Kochański Nocturn.
 b) Réverie.
 c) Poppet Vito.
- p. Eli Kochański z towarzyszeniem fortepianu (p. T. Mazurkiewicz).
- Część II. 4. P. Czajkowski Symfonia № 6 (Patetyczna).

2
78 PR

IV. Koncert Symfoniczny, dn. 8-go listopada, 1915 roku.

Dyrygent: Aleksander Türner.

Solista: Alfons Brandt (skrzypce).

- Część I. 1. I. Massenet Uwertura „Phèdre”.
2. K. Reinecke Serenada G moll na kwintet smyczkowy.
3. L. v. Beethoven Koncert skrzypcowy D-dur.
p. Alfons Brandt z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 4. R. Schumann Symfonia № 1, B-dur.

V. Koncert Symfoniczny, dn. 15-go listopada, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

Solistka: Lidja Kindermanówna (śpiew).

- Część I. 1. Fr. Liszt Polones E-dur.
2. J. Svendsen „Romeo i Julja”, poemat symfoniczny.
3. a) F. Mendelssohn Arja z Orat. „Eljasz”.
b) R. Wagner Sny.
p. Lidja Kindermanówna z towarzyszeniem orkiestry.
c) R. Strauss „Ruhe, meine Seele”.
p. Lidja Kindermanówna z towarzyszeniem fortepianu (p. T. Mazurkiewicz).
- Część II. 4. R. Wagner „Tristan i Izolda”: Wstęp i śmierć Izoldy.
5. Fr. Liszt „Tasso”, Lamento e trionfo, poem. symf.

VI. Koncert Symfoniczny, dn. 22-go listopada, 1915 roku.

Dyrygent: Bronisław Szuk.

- Część I. 1. Fr. Liszt „Les Préludes”, poemat symfoniczny.
2. M. Karłowicz „Powracające fale”.
- Część II. 3. L. v. Beethoven Symfonia № 3 („Eroica”).

VII. Koncert Symfoniczny, dn. 6-go grudnia, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

- Część I. 1. W. A. Mozart Uwertura do op. „Wesele Figara”.
2. C. Saint-Saëns Le Rouet d'Omphale.
3. A. Głazunow Intermezzo romantico.
- Część II. 4. H. Berlioz Symfonia Fantastyczna.

VIII. Koncert Symfoniczny, dn. 13-go grudnia, 1915 roku.

Dyrygent: Aleksander Türner.

Solistka: Helena Rinasówna (śpiew).

- Część I. 1. M. Mussorgski Noc na Łysej Górze.
2. P. Czajkowski Kaprys włoski.
3. a) G. Puccini Arja z op. „Cygnerja”.
b) C. Gounod Arja z op. „Faust”.
p. Helena Rinasówna z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 4. K. Reinecke Symfonia № 3.

IX. Koncert Symfoniczny, dn. 20 grudnia, 1915 roku.

Dyrygent: Zdzisław Birnbaum.

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura do op. „Śpiewacy Norymberscy”.
2. Z. Noskowski „Step”, poemat symfoniczny.
- Część II. 3. P. Czajkowski Symfonia „Manfred”.
-

X. Koncert Symfoniczny, dn. 27-go grudnia, 1915 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz. Solistka: Janina Familierówna (fortepian).

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura do op. „Holender-Tulacz”.
2. J. Kryżanowski Suita.
3. C. Saint-Saëns Koncert fortepianowy G-moll.
p. Janina Familierówna z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 4. B. Kalinnikow Symfonia № I, G-moll.
-

XI. Koncert Symfoniczny, dn. 3-go stycznia, 1916 roku.

Dyrygent: Bronisław Szulc. Solista: Stefcio Frenkiel (skrzypce).

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura do op. „Tannhäuser”.
2. F. Wieniawski Koncert skrzypcowy № 2.
p. Stefcio Frenkiel z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 3. M. Rimskij-Korsakow „Scheherazade”, suita symfoniczna.
Solo skrzypcowe wyk. koncertmistrz p. M. Lewak.
-

XII. Koncert Symfoniczny, dn. 10 stycznia, 1916 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz. Solista: Michał Zadora (fortepian).

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura do op. „Rienzi”.
2. a) C. M. Weber Utwór koncertowy F-moll, op. 78.
b) Fr. Liszt Fantazja węgierska.
p. Michał Zadora z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 3. Fr. Liszt Symfonia „Faust”.
-

XIII. Koncert Symfoniczny, dn. 17-go stycznia, 1916 roku.

Dyrygent: M. Tärner. Solistka: Marja Kamińska-Latoszyńska (śpiew).

- Część I. 1. Fr. Schubert Symfonia № 7.
- Część II. 2. a) St. Moniuszko Arja z op. „Halka”.
b) Fr. Schubert Król Olch.
p. Kamińska-Latoszyńska z towarzyszeniem orkiestry.
3. a) L. Boccherini Menuet.
b) A. Borodln Chór z op. „Księżę Igor”.
4. P. Czajkowski „Romeo i Julja”, uwertura.
-

XIV Koncert Symfoniczny, dn. 24-go stycznia, 1916 roku.

Dyrygent: Aleksander Türner.

Solista: Eli Kochański (wolonczela).

- Część I. 1. C. M. Weber Uwertura do op. „Euryanthe”.
2. M. Arenski Wariacje na temat Czajkowskiego: „Misto Dale-
ciatko Jezus ogródek”.
3. C. Saint-Saëns Koncert wolonczelowy A-moll.
p. Kochański z towarzyszeniem orkiestry.
4. a) C. Cui Cantabile.
b) P. Czajkowski Melodja № 8.
p. Kochański z towarzyszeniem fortepianu (p. Z. Taube).
- Część II. 5. P. Czajkowski Symfonia № 5.
-

XV Koncert Symfoniczny, dn. 31-go stycznia, 1916 roku.

Dyrygent: Zdzisław Birnbaum.

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura „Fauet”.
2. „ Wstęp do op. „Lohengrin”.
3. „ „Trystan i Izolda” (Wstęp i śmierć Izoldy).
- Część II. 4. P. Czajkowski Symfonia № 6 („Patetyczna”).
-

XVI Koncert Symfoniczny, dn. 7-go lutego, 1916 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

Solista: Karol Szreler (fortepian).

- Część I. 1. A. Borodin Symfonia № 1, Es-dur.
- Część II. 2. L. v. Beethoven Koncert fortepianowy № 5, Es-dur.
p. K. Szreler z towarzyszeniem orkiestry.
3. M. Karłowicz „Odwieczne Pieśni”.
-

XVII Koncert Symfoniczny, dn. 14-go lutego 1916 roku.

Dyrygent: Bronisław Szulc. Soliści: Ebba Hjertstedt (skrzypce), Ignacy Friedman (fortepian).

- Część I. 1. P. Czajkowski „Francesca da Rimini”, poemat symfoniczny
2. H. Vieuxtemps Koncert skrzypcowy D-moll.
p. Ebba Hjertstedt z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 3. L. v. Beethoven Symfonia № 5.
4. Fr. Liszt Koncert fortepianowy.
p. Ignacy Friedman z towarzyszeniem orkiestry.
-

XVIII Koncert Symfoniczny, dn. 21-go lutego, 1916 roku.

Dyrygent: Aleksander Türner.

Solista: Michał Zadora (fortepian).

- Część I. 1. F. Mendelssohn „Sen nocy letniej” — Uwertura i Scherzo.
2. P. Czajkowski Koncert fortepianowy B-moll.
p. Michał Zadora z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 3. A. Glazunow Symfonia № 6.
-

XIX Koncert Symfoniczny, dn. 28-go lutego, 1916 roku.

Dyrygent: Zdzisław Birnbaum.

Solista: Egon Petri (fortepian).

- Część I. 1. I. Kryżanowski Poemat symfoniczny.
2. M. Rimskij-Korsakow Kaprys hiszpański.
Solo skrzypcowe wyk. koncertmistrz p. M. Lewak.
3. C. Saint-Saëns Koncert fortepianowy F-dur.
p. Egon Petri z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 4. H. Berlioz Symfonia Fantastyczna.

XX Koncert Symfoniczny, dn. 6-go marca, 1916 roku.

Dyrygent: Aleksander Türner

Solista: Feliks Robert Mendelssohn (wiolonczela).

- Część I. 1. Cherubini Uwertura „Amacreon”.
2. Ed. Grieg Suita „Sigurd Jorsalfar”.
3. E. Lalo Koncert wiolonczelowy.
p. F. R. Mendelssohn z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 4. A. Türner Symfonia A-moll.

XXI Koncert Symfoniczny, dn. 13-go marca, 1916 roku.

Dyrygent: Tadeusz Mazurkiewicz.

Solista: Janina Familierówna (fortepian).

- Część I. 1. F. Mendelssohn Symfonia A-dur („Wiosna”).
2. P. Czajkowski Koncert fortepianowy B-moll.
p. J. Familierówna z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 2. R. Wagner „Smer Issu” z op. „Zygryd”.
4. „Pożegnanie Wołana i Czer ognia” z opery
„Walkirja”.

XXII Koncert Symfoniczny, dn. 20-go marca, 1916 roku.

Dyrygent: Bronisław Szulc.

Solista: Juliusz Thornberg (skrzypce).

- Część I. 1. L. v. Beethoven Uwertura „Leonora” № 3.
2. J. Brahms Koncert skrzypcowy D-dur.
p. J. Thornberg z towarzyszeniem orkiestry.
- Część II. 3. L. v. Beethoven Symfonia № 6 („Pastoralna”).

XXIII Koncert Symfoniczny, dn. 27-go marca, 1916 roku.

Dyrygent: Bronisław Szulc.

Solista: Juliusz Thornberg (skrzypce).

- Część I. 1. Fr. Smetana Uwertura do op. „Sprzedana narzeczoną”.
2. K. Goldmark Symfonia „Wesele wiejskie”.
- Część II. 3. L. v. Beethoven Koncert skrzypcowy D-dur.
p. Juliusz Thornberg z towarzyszeniem orkiestry.

XXIV Koncert Symfoniczny, dn. 8-go kwietnia, 1916 roku.

Dyrygent: Zdzisław Birnbaum.

Solistka: Żeliska-Zelligson (śpiew).

- Część I. 1. J. Brahms Symfonia № 3, F-dur.
Część II. 2. G. Verdi Arja z op. „La forza del destino”.
p. Żeliska-Zelligson z towarzyszeniem orkiestry.
3. Fr. Liszt „Mazepa”, poemat symfoniczny.
4. P. Czajkowski Kolysanka.
5. F. Halevy Arja z op. „Żydówka”.
p. Żeliska-Zelligson z towarzyszeniem fortepianu (p. T. Mazurkiewicz).

XXV Koncert Symfoniczny, dn. 15-go kwietnia, 1916 roku.

(Jubileuszowy).

Dyrygent: Bronisław Szulc.

- Część I. 1. L. v. Beethoven Uwertura „Egmont”.
2. J. S. Bach Arja i Gawot z Suity D-dur.
Część II. 3. L. v. Beethoven Symfonia № 9, z chórem końcowym do słów
„Ody do Radości”, Szyllera.

Kwartet solistów: panie Róża Tabaksblattówna, Róża Laksówna, panowie M. Gitelman,
S. Lewitin.

Wzmocnione chóry Tow. śpiewaczego „Mazomir”, przygotowane przez p. S. Zyberca.

XXVI Koncert Symfoniczny, dn. 20-go kwietnia, 1916 roku.

(Wieczór Mozartowski).

Dyrygent: Bronisław Szulc.

Solisci: Julia Mechówna (śpiew), Karol Hilzer (fagot).

Przelegant: Henryk Goldberg.

- Część I. 1. W. A. Mozart Uwertura do op. „Wesele Figara”
2. Koncert na fagot.
p. K. Hilzer z towarzyszeniem orkiestry.
3. Odezyt p. H. Goldberga: „Mozart—jego życie i twórczość”.
Część II. 4. W. A. Mozart Symfonia C-dur („Jowiszowa”).
5. Arja kolor. z op. „Flet zaczarowany”.
p. J. Mechówna z towarzyszeniem fortepianu (p. Tancman).

XXVII Koncert Symfoniczny, dn. 1-go maja, 1916 roku.

(Benefisowy).

Dyrygenci: Zdzisław Birnbaum, Tadeusz Mazurkiewicz.

- Część I. 1. R. Wagner Uwertura do op. „Tannhäuser”.
2. Wstęp do III aktu op. „Śpiewacy Norymbercy”.
wyk. orkiestra pod dyktando p. T. Mazurkiewicza.
Część II. 3. L. v. Beethoven Symfonia № 9, z chórem końcowym do słów
„Ody do Radości”, Szyllera.

Kwartet solistów: panie Róża Tabaksblattówna, Róża Laksówna, panowie M. Gitelman,
S. Lewitin.

Chóry wzmocnione Tow. śpiewaczego „Mazomir”, przygotowane przez p. S. Zyberca.
Wyk. orkiestra i chóry pod dyr. p. Zdz. Birnbauma.

Program Koncertu Nieabonamentowego, dn. 19-go lutego 1916 roku.

- Część I. 1. I. Massenet Uwertura „Phèdre”.
2. M. Karłowicz Rapsodia Litewska.
Wyk. orkiestra pod dyрекcją p. Tadeusza Mazurkiewicza.
- Część II. (Beethoven, Liszt, Chopin) Utwory solowe na fortepian.
wyk. p. Karol Szreter.

Programy Poranków Muzycznych Ł. O. S. w sezonie zimowym 1915 — 16.

I Poranek Muzyczny, dn. 31-go października 1915 roku.

Dyrygenci: Tadeusz Mazurkiewicz, Robert Bräutigam.

- Część I. 1. G. Rossini Uwertura do op. „Wilhelm Tell”.
2. E. Grzeg Śmierć Azy i Taniec Anitry z I-cj Sulty „Peer Gynt”.
3. J. Offenbach-Petras Barkarola z op. „Opowieści Hoffmana”.
4. G. Verdi Fantazja z op. „Rigoletto”.
wyk. orkiestra pod dyрекcją R. Bräutigama.
- Część II. 5. J. Haydn Symfonia № 16, G-dur („Oxford-S.”).
wyk. orkiestra pod dyрекcją p. T. Mazurkiewicza.

II Poranek Muzyczny, dn. 14-go listopada, 1915 roku.

Dyrygenci: Tadeusz Mazurkiewicz, Robert Bräutigam. Prelegent: Ignacy Weinstein.

- Część I. 1. I. Weinstein Polonez.
2. A. Thomas Uwertura „Raymond”.
3. A. Jörnfeld Kolysanka.
4. G. Verdi Fantazja z op. „Traviata”.
wyk. orkiestra pod dyрекcją p. Roberta Bräutigama.
- Część II. 5. Prelekcja p. I. Weinsteina: „J. Haydn—krótki zarys biograficzny”.
6. J. Haydn Symfonia № 2.
wyk. orkiestra pod dyрекcją p. Tadeusza Mazurkiewicza.

III Poranek Muzyczny, dn. 28-go listopada, 1915 roku.

Dyrygenci: Tadeusz Mazurkiewicz, Robert Bräutigam.

- Część I. 1. Keler-Bela „Zabawa węgierska”.
2. L. Norden Kolysanka kaukaska.
3. R. Leoncavallo Fantazja z op. „Pajace”.
wyk. orkiestra pod dyрекcją p. Roberta Bräutigama.
- Część II. 4. W. A. Mozart Symfonia № 40, G-moll.
wyk. orkiestra pod dyрекcją p. Tadeusza Mazurkiewicza.

X.

Odgłosy prasy.

„Gazeta Łódzka”, Nr. 332.

„...Aby umożliwić orkiestrze wywiązanie się z powołaniem ze swego zaszczytnego zadania, potrzebna jej jest moralna sankcja muzycznej Łodzi. Czując za sobą czynne poparcie publiczności, orkiestra potrafi pokonać wszystkie trudności i dojść do poważnych wyników artystycznych”.

„Z istotną satysfakcją konstatujemy, że nasza publiczność doskonale zdaje sobie z tego sprawę i nie symulacji między publicznością a orkiestrą nawiązuje się coraz serdeczniej...”

W. S.

„Gazeta Łódzka” (spraw. z IX Konc. Ł. O. S.—p. progr.).

„...Wczoraj orkiestra odniosła stanowczy tryumf, uzasadniając pokładane w niej nadzieje. Oczekujemy od niej nowych czynów, nowych zwycięstw artystycznych...”

W. S-ki.

„Godzina Polski”, z dn. 11 stycznia 1916 r.

„...Nie każde miasto, stojące nawet wyżej pod względem artystycznym, aniżeli Łódź, zdobyć się może na taki program, jakim uraczyła nas wczoraj orkiestra symfoniczna.

„...Wczorajsze wykonanie było zupełnie poprawne, co świadczy pochlebnie o naszej orkiestrze i każe się spodziewać, że będzie ona mogła z czasem stanąć na wysokim poziomie artystycznym...”

x.

„Gazeta Łódzka” (spraw. z XII Konc. Ł. O. S.—p. progr.).

„...Jeżeli orkiestra w lwiej części zmogła kolosalne trudności wykonania symfonji, to tem samem zdała egzamin nadzwyczajnie...”

F. Halpern.

„Deutsche Lodzer Zeitung”, z dn. 18 stycznia 1916 r.

„...Die Symphonie (C-dur v. Schubert) wurde unter Tilmers Leitung ganz prächtig gespielt. Reinste Musik wirkte unmittelbar auf den Lauschenden ein...”

H. Wg.

W imię bezstronności nie przemilczamy i o ujemnych stronach orkiestry, która, jako instytucja młoda, chętnie dla dobra sztuki i gwoli własnemu doskonaleniu się, korzysta stale ze słusznych uwag i wskazówek krytyki. Że usiłowania orkiestry w kierunku zaradzenia złemu nie były bezowocne, świadczy naocznie poniższe zestawienie odezwy krytycznych z różnych okresów.

„Nowy Kurjer Łódzki” (spraw. z XIV Konc. Ł. O. S.—p. progr.).

„...Odnosząc akompaniamentu orkiestry do popisów solowych, zaznaczyć muszę, że, jak dotychczas, zawsze grzeszy on pod względem bardzo pobieżnego i niedostatecznego opracowania i wogóle przygotowania. Należałoby przeto na przyszłość nareszcie zwrócić bacniejszą uwagę na ten dział orkiestrowy...”

Ign. W-n.

Zaś w krótkim czasie potem sprawozdawca „Gazety Łódzkiej”, p. F. Halpern w sprawozdaniu swem z XVII-go Konc. Ł. O. S. (p. progr.) podkreśla

„z przyjemnością udatny akompaniament („tę achillesową piętę” orkiestry) do numerów solowych, a zwłaszcza do koncertu Es-dur Liszta, który usłyszeliśmy w interpretacji Ignacego Friedmana...”

W „*Nowym Kurjerze Łódzkim*”, z dn. 1 marca 1916 r. pisze wyżej wspomniany p. Ign. W-n o akompaniamencie:

„...Podkreślić należy wyborny akompaniament (rzecz tak rzadka u nas) do koncertu fortepianowego Saint-Saënsa, prowadzony dyskretnie i z dużą subtelnością...”

a dalej tenże sprawozdawca w „*Nowym Kurjerze Łódzkim*” z dn'a 28-g) marca 1916 roku:

„...Wykonanie... nader trudnego akompaniamentu do koncertu L. v. Beethovena było wzorowe...”

To samo stwierdza p. -ski w „*Neue Lodzer Zeitung*” z dnia 21 marca 1916 roku w słowach:

„...Für die dezenten und massvolle Begleitung gebührt dem Dirigenten und Orchester Lob...”

Z powyższego zestawienia wynika, że krytyka z biegiem czasu zmieniła swój pogląd na akompaniament orkiestry do utworów solowych, wydając sąd przychylny o wykonaniu takowego.

Z obfitej powodzi krytycznych odezw o Ł. O. S. podajemy jeszcze następujące:

„*Nowy Kurjer Łódzki*” z dnia 1-go lutego 1916 roku:

„...Wykonanie tej nader trudnej symfonji („Patetyczna” — Czajkowskiego), pod dyr. p. Birnbauma, było wyborne, ze wszech miar zasługujące na uznanie...”

Ign. W-n.

„*Gazeta Łódzka*”, z dnia 1 lutego 1916 roku.

„...Symfonia „Patetyczna” Czajkowskiego wykonana była, na ogół biorąc, znakomicie i wywarła głębokie estetyczne wrażenie na publiczności...”

„...Zapał dyrygenta udzielił się orkiestrze do tego stopnia, że słuchaczów ogarnął dreszcz wzruszenia—a dreszcz to najwyższa miara sztuki...”

F. Halpern.

„*Neue Lodzer Zeitung*”, z dn. 2 lutego 1916 r.:

„...Bis zum letzten Diminuendohauch hielt die andächtige Stimmung an. Niemand wagte die Stille zu unterbrechen, keine Hand rührte sich. Etwas Unbestimmtes und Ungeahntes erfasste die Seele... Dann brach der Sturm der Begeisterung los—ein Beifall des Dankes...”

D-ski.

„*Neue Lodzer Zeitung*”, (s. raw. z XVII-go Koncertu Ł. O. S. p. progr.).

„...Bronisław Szulc hat durch die vortreffliche Leitung den Beweis erbracht, dass unser Sinfonie-Orchester auch klassische Werke gut zu spielen versteht — so zu spielen, wie wir Beethoven (V Sinfonie) von diesem jungen Orchester noch niemals zu hören bekamen...”

„...Das Sinfonie-Orchester schloss das erste Jahr seines Wirkens mit glänzendem Erfolge ab...”

D-ski.

„*Nowy Kurjer Łódzki*”, spraw. z XVII-go Konc. Ł. O. S. — p. progr.).

„...Szczerze wyznam, że tak wyborego wykonania 5-ej Symfonji, z uwydatnieniem wszystkich subtelności beethovenowskiego arcydzieła, jak właściwego kolorytu ekspresji, dynamiki, tempa i stylu — dawno już nie słyszałem. To samo odnieść można do poematu Czajkowskiego „Francesca da Rimini” — wykonanego wzorowo...”

Ign. W-n.

„*Nowy Kurjer Łódzki*”, z dnia 1 marca 1916 r.

„...powyższy poemat symfoniczny (J. Kryżanowskiego) i znane już z ubiegłych koncertów „Capriccio espagnole” Rimskija-Korsakowa, a przede wszystkim wspaniała Symfonia Fantastyczna Berlioza... wykonane były wzorowo z uwydatnieniem wszystkich piękności stylowych i kolorystycznych oraz z należną ekspresją i dynamiką...”

Ign. W-n.

- „Gazeta Łódzka“, z dnia 14 marca 1916 r.
 „...Orkiestra... traktowała symfonię Mendelssohna („Wiosną“) z lekkością i swobodą pod dyr. Tadeusza Mazurkiewicza...“
F. Halpern.
- „Nowy Kurjer Łódzki“, z dn. 28 marca 1916 r.
 „...Wykonanie tych dzieł orkiestrowych (p. progr. XXIII Koncertu) było wzorowe...“
Ign. W-n.
- „Gazeta Łódzka“, (spraw. z XXIII-go Konc. Ł. O. S.—p. progr.).
 „...Wykonanie Symfonji było na wysokości zadania...“
F. Halpern.
- „Nowy Kurjer Łódzki“, (spraw. z XXIV Konc. Ł. O. S.—p. pr. gr.).
 „...Wykonanie tych dwóch, tak różnych co do formy i stylu dzieł orkiestrowych... było ze wszelkich miar doskonałe...“
Ign. W-n.
- „Gazeta Łódzka“, (spraw. z tegoż koncertu).
 „...Co się tyczy wykonania, to, na ogół biorąc, wywiązała się orkiestra z trudnego zadania zwycięsko...“
F. Halpern.

Nawet w zarzutach pod adresem orkiestry, spotykanych tu i owd i w prasie, wyczuwać się daje spora dorożka bezwzględne uznania dla artystycznej działalności Ł. O. S... Bo, jeżeli p. C. Z. pisze w „Godzinie Polskiej“ z dn. 7 marca 1916 r. o XX-ym koncercie symfonicznym (p. program), że „nie stał na tym poziomie, do jakiego przywykliśmy“, to tem samem przyznaje, że wysoki poziom artystyczny produkcji orkiestry należy do rzeczy zwykłych i przez tradycję już ustalonych.

Jednakże koroną artystycznej działalności Ł. O. S. w okresie sprawozdawczym miało być wystawienie IX-ej Symfonji Beethovena z chórami. Zarząd orkiestry dokładał wszelkich starań, aby wiekopomne to dzieło godnie wystawionem zostało. W tym celu opublikował w pismach tutejszych odezwę do miejscowych śpiewaczek i śpiewaków, wzywającą do zapisywania się na listy chórów. Główniejszy ustęp wspomnianej odezwy brzmiał:

„Zarząd Ł. O. S., pragnąc wystawić w najbliższej przyszłości nieśmiertelne dzieło Beethovena, jego IX-tą Symfonię, zwraca się niniejszym do stowarzyszeń śpiewających oraz do poszczególnych śpiewaczek i śpiewaków miejscowych z najuprzejmiejszą prośbą o poparcie tych usiłowań przez przyjęcie łaskawego współdziałania w wykonaniu rzeczzonego dzieła.“

Ostatecznie w wykonaniu przyjął udział powiększony do 100 osób chór mieszany Tow. śpiew. „Hazomir“, przygotowany przez p. Zylberca. Kwartet solistyczny studjował swe partie pod kierunkiem p. Ch. Janowskiego.

Tak więc, jak Łódź Łodzią, poraz pierwszy udało się tu wystawić „dziewiątą“ przy pomocy wyłącznie sił wykonawczych miejscowych. Impreza uwieńczoną została wynikiem tak pomyślnym, że, aby dać możliwość tym wszystkim, którzy nie byli obecni na pierwszym wystawieniu symfonji, poznania tego słynnego dzieła Beethovena, Zarząd Ł. O. S. postanowił wystawić „dziewiątą“ poraz drugi. Oba koncerty były, rzecz można, chlubną kartą w historii działalności Ł. O. S... A oto niektóre głosy prasy:

„Deutsche Lodzer Zeitung“, (spraw. z XXV-go Konc. Ł. O. S.— p. progr.).

„...Der hiesigen Aufführung kann man in jeder Hinsicht nur Beifall zollen, sie gehört mit zu den besten, was ich bisher hier an Orchestermusk gehört habe...“
H-r.

„Neue Lodzer Zeitung“, (spraw. z tegoż koncertu).

„...das Orchester löste die grösste Aufgabe, die es im Laufe der Kriegsspielzeit zu erfüllen hatte, mit Erfolg... Wir wünschen dem Orchester, unserem „Kriegskinde“, mehr solche Erfolge...“

D-ski.

„Gazeta Łódzka“, (spraw. z tegoż koncertu).

„...Nieustraszoną w swoich przedsięwzięciach, uznając zasadę, że „audaces fortuna juvat“, a chcąc szumnie sezon zakończyć Ł. O. S. wybrała monumentalne dzieło Beethovena, aby tą „Pleśnią do Radości“ godnie dzieła swego dokonać i sezon uwieńczyć... Orkiestra zdobywała się niekiedy na szczęśliwe efekty barwy instrumentacyjnej i dynamiki, zwłaszcza w drugiej części symfonii (scherzo), która była najwydatniejszym momentem onegdajszego wieczoru...“
F. Halpern.

„Nowy Kurjer Łódzki“, (spraw. z tegoż koncertu).

„...o orkiestrze naszej śmiało rzecz można, że szybkim krokiem dąży do wyżyn prawdziwego artyzmu. Samo brzmienie, czystość poszczególnych „wyjść“ instrumentów i techniczne pokonywanie trudności „partji“ — było wznowe i świadczy o niezwyklej pracy i pietyzmie dla wiekopomnego dzieła beethovenowskiego, za co się jej szczerze słowo uznania należy...“

Ign. W-n.

Z powodu powtórnego wykonania „dziewiątej“ pisze w temże piśmie p. Ign. W-n.:

„...członość wykonania stała na wysokości prawdziwego artyzmu, wywołując wznowe nastroj i niezwykle wrażenie na licznych słuchaczach...“

P. F. Halpern w „Gazecie Łódzkiej“, (spraw. z XXVII-go Konc. p. progr.) zaznacza bez zastrzeżeń, że:

„...orkiestra odniosła zasłużony sukces niebywały, godnie zakończając sezon tym ostatnim świetnym popisem na wczorajszym koncercie benefisowym...“

Zaś ogólne wrażenie, wywołane wystawieniem „dziewiątej“, zreasumował krótko p. D-ski w „Neue Lodzer Zeitung“ (spraw. z tegoż koncertu) w słowach:

„...Deshalb machte die gestrige Ausführung einen unvergesslichen Eindruck...“

Zamykając niniejsze sprawozdanie, Zarząd Ł. O. S. wyraża ponownie szczerą podziękę sz. Publiczności, poszczególnym zwolennikom i sympatykom Orkiestry, a zwłaszcza wszystkim abonentkom i abonentom za łaskawie i niezmiennie okazowaną życzliwość i poparcie.

Zarząd Ł. O. S. żywi nieplonną nadzieję, że miłośnicy muzyczni naszego miasta nie odmówią i w przyszłości swej pomocy Orkiestrze, która ze swej strony dołoży wszelkich starań, aby hasła, wypisane na jej sztandarze, przemieniły się w czyn, wierząc, iż pielegnowanie i krzewienie sztuk pięknych należy do najwykwintniejszych obowiązków zarówno oświeconych jednostek jak i całych społeczeństw wszystkich krajów i czasów.

XI.

Ogólna lista abonentek i abonentów L. O. S. w sezonie zimowym 1915 — 16.

D-rowsa Abiutn (2).	Góralski D. (2 m.).	Librachowa P. (2).	Rubinstein Z. (3m.).
Absatz H.	Grohman (loza part.)	Lichtenfeldowa (2).	Rusak H. (3 m.).
Angerstein EA.	Gross M.	Link (4 m.).	Rusak J. (2 m.).
Angerstein I.	Grossman (2 m.).	Lipszyc W.	Sallmon D.
Angerstein M.	Gurewicz M.	Littauerowa M.	Salamonczyk A.
Angerstein S.	Gwiroman M.	Löweasteln Stefana.	v. Scheibler (loza p)
Arenstein A.	Haberman.	Leczycka P.	Schmidt A.
Baruch Salomea.	Haiwitz I. (2 m.).	Majzel.	Schulz G.
Baumgarten W.	Hamburger S. (3 m.).	Dr. Majbaum (2 m.).	Siomnicka (2 m.).
Bechtold E.	Hantke J. (2 m.).	Mallinak G.	Sofka F. (2 m.)
Berger I.	Hardt K.	Markstein (2 m.).	Solowiejczyk J. (2).
Bernhelm B.	D-rowsa Hartman (2).	Mendelsonówna J.	Sommer F.
Biederman P.	Heiman (2 m.).	Mendelson E.	Dr. Steinberg.
Blum K.	Hein O. (2 m.).	Meyrowicz J.	Steinert J.
Blumberg (3 m.).	Hietzen F.	Mintz R.	Stępowski W.
Bogacki A. (2 m.).	Hilsberg A.	Müller A. (2 m.).	Dr. Stilller.
Braun A.	Hofman.	Müller R.	Stilller Ign.
Brener A.	Horak.	Mysłiborski D. (2).	Sydrański B.
Bürger S.	Itkin L.	Naftali.	Sydrański J.
Chawkin J.	Jakobson Z.	Neumark A.	Szelubski J.
Chawkin M.	Jakubowicz S.	Dyr. Neumarkowa.	Szelubska P.
Chudy J.	Janowska J.	Olszer H.	Szereszewski.
Credo Ar.	Jühner H. (2 m.).	Oppenheimowa H.	Szereszewska.
Credo W.	Jesse (2 m.).	Palej F.	Szumulówna M. (2).
Dancyger A.	Kanel J.	Pański J. (2 m.).	Szyffer M.
Dobrzyński (2 m.).	Kapota A. (3 m.).	Peschel B.	Szykier Adam.
Dubowska.	Kinderman (3 m.).	Peters.	Dyr. Tauberowa Z.
Dudowski A.	Kleinman (2 m.).	Piotrowski (2 m.).	Tempelhof A.
Dr. Eiram.	Klocmanowa.	Porsche C.	Tepler (2 m.).
Ettinger.	Kluczewski M. (2).	Poznańska L. (2 m.).	Thomas A.
Faterson I.	Kohn Jakób (3 m.).	Poznańska S. (3 m.).	Tietz A. (2 m.).
Feingold.	Kon H.	Praszker R.	Tietzen E.
Feinkindowa R.	Konarski W.	D-rowsa Pribulska.	Tietzen O.
Frankenberg R.	Kotlar H. (2 m.).	Rabinowicz J.	Wajlandówna H.
Friedmanowa.	Kotlicki A. (2 m.).	Ramisch Ch.	Walter (2 m.).
Friszman E.	Krachlowa (2 m.).	Ramisch L.	Wolfberg J. (2 m.).
Friszman M.	Kronmanówna E.	Ramisch M.	Wolman.
Friszman W.	Kschischo (2 m.).	Ramisch Z.	Wścieklica W. (3).
Frydman Lud.	Landau M. (2 m.).	Rapaport S.	Zarzewska M.
Gelernter M.	Langaus.	Raszkin.	Zawodnik K.
Geyer (loza part.).	Laskowska Olga.	Rechtman H.	Zawodnik J.
Glass D.	Leder G. (2 m.).	Richter J. (loza par.).	Zys B.
Glogowski S. (2 m.).	Lew M.	Richter I. (3 m.).	
Goldberg Ad. (3 m.).	Dr. Lewi.	Rosenblat A.	
Goldberg.	Lewi J.	Rosenblum A. (2).	
Goldlust.	Dyr. Lewinowa J.	Rubinstein N.	
Goldman Adolfin.	Lewkowicz J. (2m.).	Rubinstein S. (3m.).	

Ogólna liczba: 250.

2
78 PR

Geprüft und freigegeben Lodz, № 8516.